

Upitnik Monithon na hrvatskom jeziku

Travanj, 2020.

1. korak – Uredska analiza

Osnovne informacije

URL/ID projekta: KK.01.1.1.01.0005

<https://strukturnifondovi.hr/popis-projekata/bioraznolikost-i-molekularno-oplemenjivanje-bilja/>

Naslov: Bioraznolikost i molekularno oplemenjivanja bilja

Autor: Agronomski fakultet, Sveučilište Zagreb.

Opis projekta koji istražujete:

U ovom projektu provode se procesi genotipizacije i fenotipizacije na deset biljaka s ciljem dobivanja novih kultivara za budući kvalitetniji uzgoj. Projekt nadzire Znanstveni centar izvrsnosti za bioraznolikost i molekularno oplemenjivanje bilja. Biljke na kojima su provedena istraživanja: soja, kukuruz, pšenica, kadulja, dalmatinski buhač, grah, maslina, kupusnjače i lukovi, vinova loza. Projekt je započeo u siječnju 2018.-te godine te ima rok završetka u siječnju 2023. godine.

Projekt je dio većeg projekta određenog područja? Ako jest, koji je sveobuhvatni cilj tog plana?

Projekt Bioraznolikost i molekularno oplemenjivanje bilja je samostalan projekt i dobra je znanstvena podloga za neke buduće projekte koji će imati praktičnu primjenu.

Referentno mjesto projekta:

Agronomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Znanstveni centar izvrsnosti za bioraznolikost i molekularno oplemenjivanje bilja

2. korak – Vrednovanje

Načini istraživanja

Prikupljanje informacija

Informacije smo prikupljali na sljedeći način:

- *Prikupljanje informacija na mreži* - u nastavku izvještaja se nalaze poveznice
- *Izravan posjet dokumentiran fotografijama i videozapisima* - zbog situacije s koronavirusom nismo bili u mogućnosti fizički posjetiti lokacije na kojima se provodi istraživanje, ali smo putem virtualne šetnje vidjeli lokacije koje smo planirali posjetiti – laboratorij, plastenike i polja na Agronomskom fakultetu u Zagrebu te laboratorij i područje sadnje Prirodoslovno matematičkog fakulteta, Biološkog odsjeka koji se nalazi u našem susjedstvu u Botaničkom vrtu u Zagrebu.
- *Intervju s lokalnim političkim predstavnicima* - kontaktirali smo pročelnika Gradskog ureda za poljoprivredu i šumarstvo te pročelnicu Gradskog kontrolnog ureda.
- *Intervju s nadležnim tijelom za upravljanje projektom* - razgovarali smo s regionalnim koordinatorima iz Razvojna agencija Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja
- *Intervju s ispitanicima koji su osmislili projekt* - razgovarali smo s profesorom Zlatkom Šatovićem koji je voditelj projekta i njegovim suradnicima
- *Intervju s ispitanicima koji su pokrenuli ili pokreću projekt (pokretač ili izvoditelj)* - razgovarali smo s četiri suradnika projekta koji su pokretači i izvoditelji projekta
- *Intervju s korisnicima usluga projekta* - razgovarali smo s predstavnicima udruga koji bi mogli imati direktnu korist od ovog projekta i koji bi mogli biti korisnici rezultata ovog istraživanja.
- *Intervju s ostalim osoba* - razgovarali smo s predstavnicima šire javnosti, prijateljima, članovima obitelji, novinarima i predstavili im projekt

Intervjuirane osobe i njihove uloge u projektu:

Zlatko Šatović, Agronomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

- voditelj cjelokupnoga projekta Bioraznolikost i molekularno oplemenjivanje bilja

Smiljana Goreta Ban, Institut za poljoprivredu i turizam Poreč

- voditeljica elementa projekta Diseminacija

- članica elementa projekta EP06 Kupusnjače/lukovi

Ana Nimac, Agronomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

- doktorandica na elementu projekta EP07 Grah

Domagoj Šimić, Poljoprivredni institut Osijek

- voditelj elementa projekta EP01 Kukuruz

Zlatko Liber, Prirodoslovno matematički fakultet, Odsjek biologije, Zagreb

- voditelj elementa projekta EP08 Dalmatinski buhač/kadulje

Dva glavna pitanja postavljena intervjuiranim osobama:

1. Što projekt donosi na lokalnoj i globalnoj razini na području Republike Hrvatske?
2. Jesu li financijska sredstva koja su dodijeljena timovima koji su sudionici projekta dostatna za ostvarenje ciljeva projekta?

Dva glavna odgovora intervjuiranih osoba:

1. Provoditelji projekta se nadaju da će ovaj projekt imati utjecaj i na lokalnoj i na globalnoj razini. Na lokalnoj razini je želja popisati sve vrste proučavanih biljaka u Republici Hrvatskoj kako bi bolje uočili razlike među njima te kako bi im mogli poboljšati neke kvalitete križanjem i drugim metodama oplemenjivanja. Također je ideja napraviti bazu sjemenja i očuvanje autohtonih hrvatskih biljnih vrsta i njihovog sjemenja kojima će se moći koristiti mali uzgajivači, poput naših kumica s Dolca, ali i veliki uzgajivači koji će prepoznati prednost odabranog sjemenja koje ima određene karakteristike poput otpornosti na sušu, otpornost na visoke temperature, manje količine vlage, sve ono što nas u budućnosti čeka. Na globalnoj razini je poanta prvenstveno staviti Hrvatsku na svjetsku razinu po pitanju kvalitete proučavanih vrsta, te naravno, da istraživanje bude korišteno i korisno drugim znanstvenicima preko svijeta. Na taj način bi se i Hrvatska mogla upisati na svjetsku kartu pojedinog bilja.

2. Na samom početku projekta, tj. i za vrijeme prijave projekta, točno je određena raspodjela sredstava i timovi su bili upoznati s iznosom koji će im biti dodijeljen. Financijska sredstva su ravnomjerno raspoređena između svih institucija koje sudjeluje u projektu, tako da nije bilo problema. Unaprijed su bili napravljeni planovi, vezano za potrošnju tih sredstava, kojima je točno određeno tko, kad i na što troši, tako da nitko nije izlazio izvan tih okvira. Ono što su svi sudionici projekta s kojima smo razgovarali istakli kao zanimljivost da je ovo prvi projekt u Republici Hrvatskoj s ovom tematikom koji je financiran u tako velikom iznosu 37.511.157,82 kuna. Zahvaljujući tome, sada svi timovi posjeduju opremu koja će znatno unaprijediti i ubrzati mjerenja koja provode.

Vrednovanje

Stanje napredovanja istraživanog projekta na temelju prikupljenih informacija:

Rezultat istraživanog projekta (ako je projekt završen, koji su bili rezultati?):

Ako je projekt završen ili ste pak bili u mogućnosti vrednovati neke od rezultata, kakva je prema vašem mišljenju učinkovitost istraživanog projekta?

Vrlo korisna i učinkovita intervencija – prevladavaju pozitivni aspekti i s gledišta krajnjeg korisnika smatra se sveobuhvatno učinkovitom

Jake strane (što vam se sviđelo u istraživanom projektu?):

Kolegijalnost intervjuiranih osoba.
Posvećenost intervjuiranih osoba projektu.
Doprinos Hrvatskoj na regionalnoj i globalnoj razini.
Povezivanje različitih institucija sličnih interesa.
Doprinos lokalnim poljoprivrednicima i uzgajivačima.
Dobivanje novih kultivara koji omogućavaju bolji urod.
Očuvanje autohtonog sjemena s područja Republike Hrvatske.
Stvaranje baze sjemena i njihovo skladištenje.

Slabe strane (teškoće s kojima ste se sreli u pokretanju/izvođenju istraživanog projekta?):

Proces javne nabave.
Zahtjevnost administracije i birokratizacija.
Slabiji interes javnosti za projekte koji nemaju gotove i upotrebljive rezultate.
Skupocjenost projekta i opreme,
Duljina trajanja projekta te će rezultati projekta biti vidljivi tek na njegovom završetku 2023 godine.
Nemogućnost da se neka mjerenja provedu u Hrvatskoj pa je to potrebno provesti u drugim zemljama i financijski troškovi su onda povećani.

Koji su uzroci neučinkovitosti projekta koji ste istraživali? [moguće više odgovora]

Korisna intervencija, ali nije dovoljna da odgovori na osnovne potrebe, „potrebno je više”, više ulaganja u slične projekte

Budući rizici za istraživani projekt:

Nadolazeća gospodarska kriza uzrokovana koronavirusom.
Mogućnost daljnjih potresa u Republici Hrvatskoj.
Nedovoljno financijskih sredstava za projekte za koje se očekuje da se nadovezuju na ovaj projekt jer je on znanstvena baza za praktičnu primjenu.

Rješenja i ideje koje želite predložiti za istraživani projekt:

Mogućnost suradnje s privatnim tvrtkama sličnih interesa.
Brža administracija financija.

Kratko mišljenje o istraživanom projektu:

U tijeku i dobro napreduje

Istraživani projekt započeo je i, sve u svemu, djelomični rezultati kojima se za sada raspolaže su pozitivni. Čini se da sve, ili barem najveći dio, započetih aktivnosti idu u planiranom smjeru.

Poveznice, videozapisi, prilozi

<http://biodiv.iptpo.hr/hr/bioraznolikost-i-molekularno-oplemenjivanje-bilja/>
<http://www.agr.unizg.hr/hr/article/1772/znanstveni-centar-izvrsnosti-za-bioraznolikost-i-molekularno-oplemenjivanje-bilja-zci-crop-biodiv>
<https://www.agrobiz.hr/agrovijesti/predstavljanje-znanstvenog-centra-izvrsnosti-za-bioraznolikost-i-molekularno-oplemenjivanje-bilja-10692>
<https://www.srednja.hr/faks/osmero-mladih-radi-375-milijuna-kuna-vrijednom-istrazivanju-zelimo-pronaci-biljke-otporne-susu/>
<https://www.zmag.hr/single-post/2018/09/15/Predstavljanje-ZCI-CroP-BioDiv>
<http://docplayer.rs/177554950-Molekularno-oplemenjivanje-bilja.html>
<https://www.vecernji.hr/vijesti/stare-poljoprivredne-sorte-uz-upgrade-vracaju-na-njive-1269373>
<https://www.turistplus.hr/hr/grah-ka0-model-biljka-u-hrvatskoj-visokoj-znanosti/6324/3>

3. korak – Rezultati i utjecaj – Kako je završilo?

Novi kontakti i veze koje ste stvorili

Veze s Agronomskim fakultetom u Zagrebu, te sa sudionicima projekta i voditeljima pojedinih timova: Ana Nimac, Domagoj Šimić, Zlatko Štulić, Smiljana Goreta Ban, Zlatko Liber. Kontakti s predstavnicima udruga koje se bave sličnom tematikom te smo tako osigurali sjeme za školski vrt koji planiramo zasaditi na terasi naše škole.

Kako ste priopćili/dijelili ili priopćavate/dijelite rezultate svog građanskog praćenja?

- Web stranica X. gimnazije “Ivan Supek”
- Twitter stranica projekta
- Facebook stranica projekta
- Instagram stranica projekta
- Instagram stranica Škole
- Blog / mrežna stranica ASOC tima
- Teams, Office 365 za škole

S kojim ste ispitanicima kontaktirali radi razgovora o rezultatima svog istraživanja?

Ispitanik [slobodan tekst]	Uloga [slobodan tekst uz natuknicu]	Organizacija [slobodan tekst uz natuknicu]	Vrsta veze [zatvoren izbornik]
1. Ines Kos	Regionalni koordinator	Razvojna agencija Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja	Intervju
2. Ivan Vinšćak	Regionalni koordinator	Razvojna agencija Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja	Intervju
3. Eugen Vuković	Koordinator udruge	Udruga Zelena akcija	Intervju
4. Tajana Matasović	Profesor	Udruga Permakultura	Intervju
5. Bruno Motik	Tajnik udruge	Udruga Zelena Mreža Aktivističkih Grupa (ZMAG)	Kontakt telefonom
6. Sendy Osmičević	Voditeljica društvene banke sjemena	Udruga Zelena Mreža Aktivističkih Grupa (ZMAG)	Kontakt telefonom
7. Ana Matijević	Pročelnica ureda	Gradski kontrolni ured - Grad Zagreb	intervju
8. Emil Tuk	Pročelnik ureda	Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo - Grad Zagreb	Kontakt telefonom
9. Iva Čogelja	Stručnjakinja za EU fondove i novinarka	PRIUS Consulting	Kontakt telefonom

Rezultati i utjecaj građanskog praćenja

Mediji su izvještavali o vašem istraživanju?

Da

Tijela javne uprave odgovorila su na vaše upite ili reagirala na probleme na koje ste ukazali?

Telefonom smo pokušali kontaktirati Središnju agenciju za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije koja je nadzorno tijelo za provedbu projekta, ali bezuspješno te smo poslali pisani Zahtjev za pristup informacijama putem elektroničke pošte i za sada još nismo dobili odgovor.

Opišite nam vaše istraživanje. Koje vas konkretne činjenice ili događaji navode na mišljenje da je vaše građansko praćenje imalo (ili nije imalo) utjecaja na ispitanike koji upravljaju projektom koji ste istraživali ili ga pokreću?

Smatramo da nismo imali velik utjecaj na cjelokupni projekt, zato što nismo imali nikakvih primjedbi na njihov metode provođenja projekta, no smatramo da je naša zainteresiranost ostavila trag na ispitanicima.

Vjerujemo da smo pridonijeli diseminaciji projekta jer s većinom osoba s kojima smo komunicirali, a koji nisu direktni suradnici na projektu nisu čuli za projekt. Kroz našu priču i dijeljenje rezultata našeg istraživanja, naše smo sugovornike zainteresirali za projekt, prenijeli im važne informacije, a oni smatraju da je projekt vrlo vrijedan i da bi trebao biti dostupniji široj javnosti. Čak se razvila ideja suradnje između pojedinih udruga i Centra izvrsnosti i Agronomskog fakulteta kao i ostalih institucija koje u projektu sudjeluju.

Završni korak – spremanje i slanje

Izvešće je spremno za pregled redakcije koja će ga objaviti ako je u skladu s našim uvjetima korištenja.